

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, 1680

37. An mulier experta periculum mortis in partu possit sumere
medicamentum, ut sterilis evadat, & non concipiat? Ex part. 7. tract. 5.
res. 33.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76372)

4. Verum his non obstantibus puto non esse recedendum à negativa sententia, & ad casum de procuratione abortus, nondum animati, pro tuitione vitæ matris infirmæ, posset quis respondere, opinionem istam rejicere Sylvium & Fillipium ubi *supra*. Lessium lib. 2. cap. 9. dub. 10. num. 60. Navarr. de restitut. lib. 2. cap. 3. num. 140. Maldorum in 2. 2. trañ. 3. cap. 1. dub. 16. Basilium Pontium de matrim. lib. 10. cap. 13. num. 2. Azorium tom. 2. lib. 2. cap. 26. quæst. 5. Præpositum in 3. part. D. Thom. quæst. 6. de bonis matrim. dub. 9. num. 74. Valquez opus. de restitut. cap. 2. §. 2. dub. 6. in fine, & alios, docentes mordicus non licere præbere pharmacum directè tendens ad fœtus nondum animati ejectionem, etiam quando non potest aliter matri succurri.

5. Sed quia ego puto sententiam Sanchez & aliorum esse probabilem, respondeo ad argumentum propositum, esse disparem rationem quoad utrumque casum; nam, ut rectè observat Sanchez, Fillipius, & alij in casu, quando expellitur fœtus ad tuendam vitam matris, fœtus actualiter aggreditur matrem, & est causa materini obitus, cujus periculum est præsentaneum, sed in casu de quo loquimur, quando præbetur medicina sterilisationis, fœtus non est aggressor matris, & periculum est distans: ergo quod est in illo casu licitum, in isto minime erit. Vnde contra Torreblancam rectè docet Sylvius ubi *supra*, & alij ad vitandum vitæ periculum, quod mulier est experta sibi ex partu imminere, non licet impedire conceptionem.

6. Notandum est tamen hic, Lector ne decipiatur, si legat Torreblancam citantem pro sua sententia Sanchez, Cordubam, Aragonium, & Lopez notandum est, inquam citatos auctores, sententiam, quam Torreblanca docet, minime docere; ut de Sanchez visum est *supra*, & de aliis illos legendo patebit.

RESOL. XXXVII.

An mulier experta periculum mortis in partu possit sumere medicamentum, ut sterilis evadat, & non concipiat? Ex p. 7. tr. 5. Ref. 33.

§. 1. **R**espondeo negativè, quia sic data opera diceretur impediri semen à suo naturali fine generationis, parumque, & solum secundum magis & minus hoc distaret à seminis effusione extra vas. Vt bene Cajet. 2. 2. q. 156. art. 2. circa solutionem ad 4. §. ad singula autem objecta. Petrus de Ledel. de matrim. q. 49. art. 6. dubio 2. concl. 6. Tabiena verb. matrim. 3. in fine, & alij quos citat & sequitur Mazuchellus tract. de cas. ref. disp. 2. cap. 3. diff. 4. num. 24. Recognosce me ipsum in p. 5. tract. 14. ref. 90. ubi proba sterilisationem procurare esse contra bonum prolis nascituræ, & contra ordinem naturæ.

Sup. hoc est Ref. antecedens, & signanter in fine §. pen. & inf. in ref. 45. post med.

RESOL. XXXVIII.

An mulieri gravida, quando pro salute nullum aliud superat remedium, liceat indirectè uti medicamentis, ex quibus sequendus sit abortus fœtus inanimati? Et ad confirmandam doctrinam hujus questionis alij diversis casus adducuntur in exemplum, & pro praxi. Ex p. 7. tr. 5. Ref. 34.

Sup. hoc sup. in Ref. 36. §. Nec valet paulo post init. & §. seq. & inf. in ref. 43. §. At his ad lin. 5. &

§. 1. **N**egativè novissimè respondet Mazuchellus tract. de Cas. refer. disp. 2. cap. 3. diff. 3. num. 9. ubi sic ait: Ego verò respondeo nullo modo licere præbere Pharmacum eo animo, ut mulier gravida abortiatur etiam si fœtus sit inanimatus. Et probatur quia si ad periculum matris vitandum liceret aliquando

procurare abortum fœtus inanimati, dari etiam posset legem casus, ut liceret effundere semen extra vas ad vitandum conceptionem seu aliquando liceret aliquid dare matri, quo prolis conceptio vitaretur, puta quando fœmina esset experta se in partu probabilissimum mortis periculum subire. Atqui hoc non licet, ut patet ex capite; Si quis de homicidio, quo loco deciditur, hunc ut homicidam teneri: Tum quia semen frustretur suo fine generationis, ad quam ordinatur; ergo si non licet effundere semen, multo minus licebit fœtum etiam inanimatum per abortum expellere. Tum quia tam intrinsecè mala est abortio, quam intrinsecè mala est pollutio. Atqui nullo modo licet procurare pollutionem, etiam si ea ad salutem sit necessaria. Ergo nec licet procurare abortum, licet hic ad mulieris sanitatem sit omnino necessarius. Tum quia hoc modo liceret procurare laem gravidæ ad vitandum periculum vitæ, vel fœtus, quod sibi ex partu probabilissimè timeret, abortum procurare. Huculque Mazuchellus.

2. Sed affirmativa sententia est communis inter Neotericos, eo quod in tali casu fœtus dicitur aggressor, cum ille invadat quasi matrem, dum illi periculum mortis creat, eo planè modo, quo pravi humores invadunt naturam; Ergo simili ratione poterit ille expelli & abigi, cum melius sit illum nondum animatum expellere, quam matrem extinguere. Tum quia licitum est quod salutem totius abscindere partem: sic enim si quippiam esset manu alligatus ad craterem ferream, accedente incendio, vel hoste, licitum illi esset manum præscindere: quod verum etiam existimavi in tract. de restitut. in part. si Tyrannus aliquis, vel Iudex hoc præcepisset, sicut Iosephus Clitoni auctori rebellionis cupidum imperavit, ut mox sibi manum abscinderet ut resisteret ipse Ioseph. lib. 2. de bello Judæ. c. ult. pro qua sententia citavi Tolet. lib. 5. c. 6. Less. lib. 2. c. 9. dub. 14. num. 101. §. ult. Atqui fœtus antequam anima informetur est pars ventris: Ergo non est ille conservandus cum tanto discrimine matris, eo vel maxime quod matre percussa fœtus ille non animabitur.

3. Sed ad hæc argum. respondet Mazuch. & ad primum asserit, fœtum illum inanimatum non dici aggressorem, alioqui dicendus etiam esset ubi anima esset informatum. Pariter dicendum esset aggressor semen quoties illius abundantia vel retentio morbum crearet: & sic quoties licitum esset procurare abortum fœtus inanimati, licitum jam esset procurare pollutionem ad semen abigendum.

4. Ad secundum respondeo concedendo licitum esse pro conservatione totius abscindere partem; pars enim naturaliter est propter totum: Sed tamen nego fœtum esse propriè partem. Si tamen fœtus esset corruptus, tunc liceret directè illum abigere ad conservandam salutem matris, quia tunc non diceretur amplius fœtus, sed maligna massa.

5. His ramen non obstantibus puto affirmativam sententiam esse probabilem, & tutam in praxi, quam omnium communi calculo admitti testatur Naldus in summ. verb. Abortus, num. 3. Homobonus, de cas. ref. part. 3. cap. 67. & ideo Trullench in Decalog. tom. 1. lib. 5. cap. 1. dub. 4. num. 1. sic ait: Quod si fœtus nondum sit animatus, ejusque expulsio unicuique est remedium ad vitam matris, licet etiam ex intentione, quid Lessius lib. 2. cap. 9. dub. 10. num. 61. Fillius, in quæst. citatus, num. 101. & Bonac. ubi de restitut. disp. 2. quæst. ult. punct. 7. num. 3. sessione 1. & Pet. de Navarra lib. 2. de restitut. cap. 3. num. 132. Sumere medicamentum ad illud expellendum: nam vita præsens matris præstat futuræ prolis: Tum etiam quia fœtus inanimatus expulso non est tam intrinsecè mala (sicut est pollutio voluntaria) quin ex aliqua causa possit honestari, cum in ea delectatio non sentiatur, sicut in feminis resolutione.